

Sağlık Bakanlığı

Türkiye Kamu Hastaneleri
Kurumu

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Hastane Hizmetleri Başkan Yardımcılığı

Sayı : B.10.1.TKH.0.02.00.00/
Konu : Güvenlik kameraları ve biometri teknolojisinin
Kurumumuza bağlı sağlık tesislerinde kullanılması hakkında.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
TKHK ÇALIŞAN HAKLARI VE GÜVENLİĞİ
BİRİMİ
02.10.2012 15:11 -
B.10.1.TKH.0/622/2543
00438835

..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

Bakanlığımız taşra teşkilatından; personelin mesai takibi, hasta ve çalışan güvenliği gibi muhtelif sebeplerle sağlık tesislerinde güvenlik kamera sistemi kurulup kurulamayacağı, telefon görüşmelerinde ve polikliniklerde ses ve görüntü kaydı yapılması gibi hususlarda çok sayıda görüş talebinin Kurumumuza intikal etmesi sebebiyle, aşağıdaki hususların açıklanarak teşkilatımıza duyurulmasında fayda mülahaza edilmiştir. Şöyle ki;

1) Güvenlik kamera sistemleri hakkında; Mâlum olduğu üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması başlığı altında düzenlenen 8 inci maddesinin birinci fıkrasında " Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sâhiptir." ikinci fıkrasında "Bu hakkın kullanılmasına bir kamu otoritesinin müdahalesi, ancak ulusal güvenlik, kamu emniyeti, ülkenin ekonomik refahı, dirlik ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için, demokratik bir toplumda, zorunlu olan ölçüde ve yasayla öngörülmüş olmak koşuluyla söz konusu olabilir." hükmüne yer verilmiş ve bu hükme paralel olarak T.C Anayasasının 20 nci maddesinin birinci fıkrasında; herkesin, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu, özel hayatın gizliliğine dokunulamayacağı yolunda düzenleme getirilmiştir.

Bu hükümler ile insan hayatı; kişinin gizli veya sâdece paylaşmak istediği kişilere açık olan "özel hayatı" ve bunun dışında kalan "genel, müşterek hayatı" olmak üzere iki kısma ayrılmış ve insan hayatının, fertlerin sosyal hayata iştirâkî neticesinde, toplumun diğer fertleri ile paylaştığı ve paylaşmak mecbûriyetinde kaldığı alanlar dışında kalan kısmı yâni özel kısmı her türlü müdahaleye karşı koruma altına alınmış ve bu durumun istisnâları da sayılmak sûretiyle belirlenmiştir.

Nitekim, 5237 sayılı Türk Cezâ Kânunu'nda "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar" ayrı bir bölüm olarak tanzîm edilmiş ve 133 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Kişiler arasındaki alenî olmayan konuşmaları, taraflardan herhangi birinin rızâsı olmaksızın bir aletle dinleyen veya bunları bir ses alma cihazı ile kaydeden kişi ... cezâlandırılır." hükmüne, 134 üncü maddesinin birinci fıkrasında "Kişilerin özel hayatının gizliliğini ihlâl eden kimse, ... cezâlandırılır. Gizliliğin görüntü veya seslerin kayda alınması sûretiyle ihlâl edilmesi hâlinde cezânın alt sınırı bir yıldan az olamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerde kişiler arasındaki alenî olmayan, gizli konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması ile kişilerin özel hayatının gizliliğinin ihlâli, ceza hukûku bağlamında iki ayrı "suç" olarak ihdâs edilmiş ve müeyyideye bağlanmıştır. Bu gizliliğin, görüntü ve seslerin kaydedilmesi sûretiyle ihlâli cezânın "ağırlaştırıcı sebebi" olarak öngörülürken, kişilerin kamuya açık alanlarda alenen -herkes tarafından bilinebilir, işitilebilir ve görülebilir şekilde- sergiledikleri söz ve davranışları bu kapsamın dışında bırakılmıştır.

Sağlık Bakanlığı
Türkiye Kamu Hastaneleri
Kurumu

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Hastane Hizmetleri Başkan Yardımcılığı

Sayı : B.10.1.TKH.0.02.00.00/

Konu : Güvenlik kameraları ve biometri teknolojisinin
Kurumumuza bağlı sağlık tesislerinde kullanılması hakkında.

Neticeten; sağlık tesislerimizde kamuya açık ve müştereken istifade edilen, herkesin izne tâbî olmaksızın, rahatlıkla girip çıkabildiği -bina giriş ve çıkışları, koridorlar gibi alanların hayatın müşterek alanını oluşturduğu açık olup bu alanların hukûkan korunacak bir gizliliği ve sırrı bulunmadığından, bu mekânlarda güvenlik gerekçesi ile otomatik tâkip kamera sistemi kurulmasına hukûkan mâni bulunmadığı ve fakat hasta ve çalışan güvenliğini temin etmek maksadıyla böyle bir sistem kurulurken, muayene, teşhis, tedavinin ve hasta ile doğrudan teması gerektiren diğer işlemlerin makul bir gizlilik ortamında gerçekleştirilmesi hususunda azami dikkat ve itinanın gösterilmesi gerektiği,

Ayrıca bu kamera sistemlerinin herkes tarafından görülebilecek şekilde kurulmasının ve bu alanların “güvenlik kamerası ile yirmi dört saat izlendiği” hususunda bildirimde bulunulmasının maksada daha uygun olacağı,

2) Ses kaydı hakkında: Gerek Anayasanın haberleşme hürriyetine ilişkin düzenlemesinden gerek Türk Ceza Kanununun “Haberleşmenin gizliliğini ihlal” suçunu tanzim şekline, haberleşme hürriyeti bakımından kamu ya da özel ayırımının yapılmadığı, hangi haberleşme araç ve yöntemi kullanılırsa kullanılsın asıl olanın “gizlilik” olduğu ve ancak tarafların rızaları ve kanunda sayılan istisnai hallerde bunun dışına çıkılabileceği anlaşılmaktadır.

Resmi görüşmelerin “*Görüşmeleriniz hizmet kalitesi açısından kayıt altına alınmaktadır*” yolundaki bilgilendirme ve uyarıdan sonra kayıt altına alınması durumunda, böyle bir uyarı ve bilgilendirme sonrasında görüşmeyi kabul eden kişinin ses alma cihazı ile sesinin ve görüşmelerinin kayıt altına alınmasına zımnen rıza gösterdiğini söylemek mümkün ise de; Adalet Bakanlığınca hazırlanan Kişisel Verilerin Korunması Kânunu Tasarısının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde kişisel veri; “Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek ve tüzel kişilere ilişkin bütün bilgiler” şeklinde tanımlanmış, (c) bendinde ise kişisel verilerin işlenmesi; “Kişisel verilerin otomatik olan veya olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, değiştirilmesi, silinmesi veya yok edilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması veya başka şekilde elde edilebilir hale getirilmesi, üçüncü kişilere aktarılması, kullanılmasının sınırlanması amacıyla işaretilmesi veya tasniflenmesi veya kullanılmasının engellenmesi gibi, bu veriler üzerinde gerçekleştirilen bir işlem ya da işlemler bütünü” şeklinde tarif edilmiş, 4 üncü maddesinde; kişisel verilerin ancak bu Kânunda ve diğer kânunlarda öngörülen hâllerde işlenebileceği belirtilirken, 6 ncı maddesinde de hukûka uygunluk sebepleri sayılmak sûretiyle kişisel verilerin hangi hâllerde işlenebileceği sarahaten ortaya konulmuş ve kişisel verilerin ancak ilgili kişinin açık rızasıyla -kaydedilebileceği- işlenebileceği yolunda emredici bir hükme yer verilmiştir. Bu şekilde kişisel verilerin işlenebilmesi için kişilerin zımni rızalarının yeterli görülmediği ve “açık rıza” şartı getirildiği görülmektedir.

Keza, Türk Cezâ Kanunu’nun 135 inci maddesinin birinci fıkrasında da “Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir” hükmüne yer verilmek suretiyle, kişisel veriler hukuk düzenince koruma altına alınmış ve bu verilerin hukûka aykırı

Sağlık Bakanlığı

Türkiye Kamu Hastaneleri
Kurumu

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Hastane Hizmetleri Başkan Yardımcılığı

Sayı : B.10.1.TKH.0.02.00.00/

Konu : Güvenlik kameraları ve biometri teknolojisinin
Kurumumuza bağlı sağlık tesislerinde kullanılması hakkında.

olarak kaydedilmesinin cezâ hukûku bağlamında “suç” teşkil edeceği belirtilerek müeyyidesi ortaya konulmuştur.

Hal böyle olunca, kamu gücü ve otoritesini temsil eden ve aynı zamanda kamu hizmeti ifa eden görevliler ile hizmetten istifade eden vatandaşlar arasında yaşanabilecek “ihtilaf/çatışma” durumlarında “delil” bulundurmamak ya da telefona muhatap olan personelin performansını artırmak, çalışma biçimini denetleyebilmek gibi maksatlarla telefon görüşmelerinin kayıt altına alınmasında hizmet kalitesi açısından bir takım faydalar görülebilir ise de bu ve benzeri bilgisayar kontrollü otomatik sistemlerin -her insanda farklı ve kendine has koda sâhip- biyolojik özelliklere âit bilgilerin (kişisel verilerin) kaydedilmesi sûretiyle hizmet verdiği/vereceği gözden kaçırılmamalıdır.

Şu halde, bütün fiziksel bilgiler “kişisel veri” kapsamında olduğuna göre, bu bilgilerin otomatik yöntemler ile elde edilmesi ve kaydedilmesinin Kânunla belirlenen istisnai hâller dışında ancak ilgili kişinin açık rızası ile mümkün olabileceği, dolayısıyla resmi görüşmelerin kayıt altına alınabilmesi için sadece bildirim yapılmasının yeterli olmadığı, bu kişilere ayrıca sesleri kayıt altına alınmadan da aynı görüşmeyi yapma imkânının/seçeneğinin sunulması gerektiği,

3) Mesâi tâkipleri için biometri teknolojisinden faydalanılması hususunda; Bilimsel ve teknolojik gelişmelerden kamuya âit alanlarda da istifâde edilmek istenmesi tabî karşılanmalıdır. Ancak, kullanıcıyı fiziksel ve davranış özelliklerinden tanıyarak kimlik tesbiti yapmak üzere geliştirilmiş olan bilgisayar kontrollü otomatik sistemlerin -her insanda farklı ve kendine has koda sâhip- biyolojik özelliklere âit bilgilerin elde edilmesi ve veri bankalarına kaydedilmesi sûretiyle hizmet verdiği nazara alındığında, kişisel veriler kapsamında olduğu hususunda tereddüt bulunmayan ve şahsa mahsus özellikleri yansıtan; parmak izi, göz retinası, iris, yüz şekli, ses, imza, avuç içi vs. gibi karakteristiklerin ölçülerek, bu bilgilerin bilgisayar sistemleri ve veri bankalarına kaydedilmesi sûretiyle kimlik doğrulaması yapabilen cihazların -kişilerin açık rızaları olmaksızın- mesâi tâkibi maksadıyla kullanılmasının hukukan uygun olmadığı,

Hususlarında bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Uz. Dr. Hasan ÇAĞIL

Kurum Başkanı

DAĞITIM:

-81 İl Valiliğine

.../.../2012 Kur. Bşk. Yrd. : Uz. Dr. İ. A. ÇAKIR

Koordinasyon :

28/09/2012 Huk. Müş. : Av. T. KURUBAŞ